

18 - 02 - 2021

- Αληθινή ελευθερία έχουμε, όταν βρισκόμαστε κοντά στον Θεό και όταν ακολουθούμε την εντολή Του να αγαπάμε αλλήλους. (Αγιος Σιλουανός)
- Το αυτεξούσιο, δηλαδή το να μπορώ να κάνω ό,τι θέλω, δεν είναι η μορφή της ελευθερίας που έχουμε ανάγκη.
- Για να είμαστε ελεύθεροι δεν αρκεί να μην είμαστε υπόδουλοι, αλλά χρειάζεται και να πορευόμαστε σύμφωνα με αυτό που αγαπάμε και μας ενθουσιάζει.
- Η ελευθερία είναι δώρο του Θεού.
- Με το δώρο της ελευθερίας οριζόμαστε ως πρόσωπα, δηλαδή μπορούμε να έχουμε ζωντανή προσωπική σχέση με τον Θεό.
- Δεν είμαστε αναγκασμένοι να είμαστε κοντά στον Θεό. Όντας ελεύθεροι, έχουμε τη δυνατότητα ακόμη και τον ίδιο τον Θεό να απορρίπτουμε.
- Η σχέση μας με τον Θεό, όπως και κάθε αληθινή σχέση, δεν στηρίζεται στην ανάγκη αλλά στην ελευθερία.
- Το πρόσωπο του καθενός μας ορίζεται από το πού έχει στραμμένη την ελευθερία του, ποιος είναι ο θησαυρός του.
- Ο άνθρωπος δεν είναι τα χαρίσματά του, τα πτυχία του, οι ικανότητές του, οι αμαρτίες του ή οι αρετές του. Ο άνθρωπος ορίζεται από το πού έχει στραμμένη την ελευθερία του. Αν το έχουμε υπόψη μας αυτό, θα βοηθηθούμε να κάνουμε υγιείς σχέσεις με τους ανθρώπους.
- Ο Θεός μάς έπλασε από αγάπη και μας έδωσε το δικαίωμα ακόμη και να Τον απορρίψουμε. Με αυτή Του την αρχοντιά ο Θεός μάς έδωσε τις προϋποθέσεις αληθινής σχέσης μαζί Του.
- Μόνο με την προσωπική σχέση με τον Θεό θα μπορέσει ο άνθρωπος να ωριμάσει, να εξελιχθεί και να απελευθερωθεί από τον εγκλωβισμό του στα θρησκευτικά ή άλλα κουτάκια.
- Αυτό που χρειαζόμαστε δεν είναι ούτε η ελευθεριότητα ούτε η αυστηρότητα. Την αγωγή της ελευθερίας που δίνει ο Θεός χρειαζόμαστε, δηλαδή την ελευθερία μαζί με τα εφόδια να τη χειριστούμε σωστά.
- Η μεγαλύτερη αμαρτία είναι η απελπισία. Είναι μεγάλος εγωισμός να πω ότι δεν υπάρχει σωτηρία για μένα, γιατί αυτό σημαίνει ότι στηρίζομαι στις δικές μου δυνάμεις και όχι στη χάρη του Θεού.
- Ο κάθε άνθρωπος είναι διαφορετικός και έχει τη δική του πνευματική διαδρομή. Γι' αυτό και η Εκκλησία αναδεικνύει την ιδιαιτερότητα του κάθε προσώπου. Αν σε έναν εκκλησιαστικό χώρο δούμε τους ανθρώπους να μοιάζουν μεταξύ τους, π.χ. ενδυματολογικά, τότε αυτό το εκκλησιαστικό σώμα πάσχει.
- Η ελευθερία δεν είναι ένα ψυχολογικό γεγονός. Η ελευθερία είναι τρόπος ύπαρξης και ορίζεται με την επιθυμία του ανθρώπου να γεύεται τη χαρά της σχέσης με τον Θεό και με τον άλλον άνθρωπο.

- Η σχέση μας με τον Θεό είναι μια διαρκής αναζήτηση, μια διαρκής πάλη.
- Μόνο αν παραδεχτούμε την αποτυχία μας χωρίς όμως να απελπιστούμε, θα μπορέσουμε να ανοιχτούμε στον Θεό και να γευτούμε την αγάπη Του.
- Όταν απελπιζόμαστε, κατασυκοφαντούμε τον Θεό με τον χειρότερο τρόπο. Είναι σαν να λέμε στον Θεό ότι η σταυρική Του θυσία δεν είναι αρκετή για να μας σώσει.
- Έχουμε ενοχές, γιατί στηριζόμαστε στη δική μας δύναμη και όχι στη χάρη του Θεού.
- Για να μην έχουμε ενοχές, να μετανοούμε. Η μετάνοια είναι η άρνηση των ενοχών.
- Έχουμε έναν φόβο ότι ο Θεός είναι αντίπαλος των δικών μας επιθυμιών, ενώ ο Θεός είναι συνεργός εκείνων των δικών μας επιθυμιών που μας εξελίσσουν και μας οδηγούν στην πραγματική χαρά.
- Η πνευματική ζωή δεν είναι μία εμμονή, ένας ψυχαναγκασμός, αλλά ένας δρόμος ελευθερίας και αληθινής ζωής.
- Τον Χριστό να τον αισθανόμαστε και να τον πλησιάζουμε ως τον φίλο μας. Γιατί είναι ο φίλος μας. Με οικειότητα, αγάπη και εμπιστοσύνη να τρέχουμε κοντά Του. Όχι με τον φόβο ότι θα μας τιμωρήσει, αλλά με το θάρρος της ομολογίας της πτώσης μας και της βεβαιότητας ότι πάλι θα μας δεχτεί και θα μας συγχωρήσει. Γιατί μας αγαπάει. (Άγιος Πορφύριος)
- Όταν καταλάβουμε ποιος είναι ο Θεός και εμπιστευτούμε την αγάπη Του, θα μας ανοιχτεί ένας άλλος ορίζοντας και η προσευχή μας δεν θα είναι μια αγγαρεία, αλλά μια συνάντηση με τον αγαπημένο μας, με Αυτόν που μας ελευθερώνει.
- Ελευθερία είναι να είσαι μαζί με το πρόσωπο που αγαπάς και ποθείς.
- Η ψυχή που είναι ερωτευμένη με τον Χριστό είναι πάντα χαρούμενη και ευτυχισμένη, όσους κόπους και θυσίες κι αν της κοστίζει αυτό. (Άγιος Πορφύριος)
- Όταν έχουμε την εμπειρία της αγάπης του Θεού, έχουμε αυτοεκτίμηση, ισορροπία και σωστή αγάπη για τον εαυτό μας. Γι' αυτό μπορούμε να αγαπούμε και τους άλλους σωστά.
- Οι πιο δυσκολεμένοι και ταλαιπωρημένοι άνθρωποι είναι αυτοί που δεν αγαπήθηκαν από μικροί. Ζούνε με καχυποψίες και άλλες μειονεξίες και δυσκολεύονται στις σχέσεις τους.
- Ο ελευθερωμένος από τον Χριστό άνθρωπος, δεν θέλει και δεν μπορεί να είναι κυριαρχικός-εξουσιαστικός στους άλλους ανθρώπους, αλλά μόνο να τους μεταδίδει αυτή την ελευθερία μπορεί.
- Ο καταπιεστικός προς τους άλλους άνθρωπος ούτε ο ίδιος είναι ελεύθερος.
- Ο πνευματικός άνθρωπος ελευθερώνει εσωτερικά τους γύρω του. Τους βοηθάει να καταλάβουν την αξία που τους έδωσε ο Θεός.
- Οι Πατέρες της Εκκλησίας δεν ασχολούνταν με το κακό, δεν περιέγραφαν τον διάβολο και δεν καταπίεζαν τον εαυτό τους. Με απαλό και αβίαστο τρόπο έστρεφαν τον νου τους προς τον Χριστό και τα άλλα υποχωρούσαν.
- Αν κάνουμε τη θλίψη μας ανάταση και προσευχή, τότε αυτή μεταβάλλεται σε δύναμη.
- Το μεγαλύτερο εμπόδιο που έχουμε στο να χαρούμε την αγάπη του Θεού είναι η

υπερηφάνεια. Η ταπείνωση μέσα από τη συναίσθηση της αμαρτωλότητάς μας είναι το κλειδί που χρειαζόμαστε, για να ρίξουμε αυτό το εμπόδιο.

- Η ταπείνωση, εφόσον την έχουμε, εκφράζεται και ως καταδεκτικότητα, απαλότητα και ευαισθησία προς τους άλλους ανθρώπους, ανεξάρτητα από το πόσο αμαρτωλοί είναι.
- Ένα άλλο μεγάλο εμπόδιο που δεν μας αφήνει να χαρούμε την αγάπη του Θεού είναι η γκρίνια, η μιζέρια, η κλαψοφαγούρα. Όσο τονίζουμε το κακό, τόσο εμποδίζουμε την απελευθέρωση τη δική μας αλλά και των γύρω μας.
- Ο φόβος και η ραθυμία είναι επίσης εμπόδια στο να χαρούμε την αγάπη του Θεού.
- Οι λογισμοί δεν μας κάνουν καλό και ο καλύτερος τρόπος να τους αντιμετωπίσουμε είναι η περιφρόνηση.
- Ο καλύτερος ιεροκήρυκας στον σύγχρονο κόσμο είναι ο σταυρωμένος αλλά ταυτόχρονα χαρούμενος και ελεύθερος άνθρωπος, ο χριστιανός.
- Τα πάθη δεν τα πολεμούμε υποτάσσοντάς τα αλλά μεταποιώντας τα. (Ισαάκ ο Σύρος)
- Αντί να ζητάμε από τον Θεό να ζήσουμε θαύματα, ας προσέξουμε τα θαύματα που έχει η καθημερινότητά μας.
- Είναι πολύ σημαντικό να μάθουμε να ακούμε τον άλλον.
- Να μην φοβόμαστε το θέλημα του Θεού. Το θέλημα του Θεού ταυτίζεται με το βαθύτερο δικό μας θέλημα, με το βαθύτερο δικό μας συμφέρον. Πατέρας μας είναι ο Θεός.
- Το *αχ*, το *αν* και το *γιατί* δεν μας λύνουν τα προβλήματα αλλά μας τα μεγεθύνουν.
- Ο Θεός μάς δίνει την ελευθερία, όχι για να καταντήσουμε ασύδοτοι και αυτόχειρες, αφού η ασυδοσία θα μας οδηγήσει στον θάνατο, αλλά για να αναγνωρίσουμε ότι Αυτός είναι η ζωή. Το θέμα είναι αν θέλουμε να είμαστε νεκροί ή ζωντανοί.
- Να προσέξουμε πολύ πώς θα χρησιμοποιήσουμε την ελευθερία που μας έδωσε ο Θεός.
- Όταν κάποιος άνθρωπος έχει τον λογισμό της αυτοδικαίωσης, η κουβέντα μαζί του δεν βγάζει πουθενά.
- Τα όρια στα παιδιά πρέπει να μπαίνουν όταν αυτά είναι πολύ μικρά. Και καθώς τα παιδιά μεγαλώνουν, θα πρέπει σιγά σιγά αυτά τα όρια να ανοίγουν και να δίνονται ελευθερίες. Είναι λάθος αυτό που κάνουν πολλοί γονείς, οι οποίοι για συναισθηματικούς λόγους τα δίνουν όλα από την αρχή - δεν βάζουν όρια - και αποφασίζουν να βάλουν όρια όταν τα παιδιά είναι στην εφηβεία και έχουν ανάγκη από περισσότερες ελευθερίες.
- Τα εκκλησιαστικά βιώματα που μπορεί να έχουμε από τις πολύ μικρές ηλικίες μένουν ανεξίτηλα και είναι εφόδια που ίσως μας ξαναφέρουν κάποτε στην Εκκλησία.
- Κάποιος μπορεί να θεωρείται ελεύθερος και στην πραγματικότητα να είναι υπόδουλος στα πάθη του και κάποιος μπορεί να είναι έγκλειστος, π.χ. στη φυλακή, όπως πολλοί άγιοί μας, και να είναι απείρως ελεύθερος.
- Πάνω απ' όλα υπάρχει η πρόνοια του Θεού. Γι' αυτό είναι σίγουρο ότι όσα περνάει η ανθρωπότητα αυτόν τον καιρό λόγω του κορωνοϊού, με τον εγκλεισμό της και τους άλλους

περιορισμούς, θα οδηγήσουν προς το καλό.

- Στη επιλογή συζύγου να προσέξουμε ο άνθρωπος να έχει πρόσωπο, να έχει λόγο ζωής, να έχει αξίες ζωής, μέσα από τις οποίες να μπορούμε να εξελίξουμε τη σχέση. Με άλλα λόγια, να επιλέξουμε έναν άνθρωπο που να νιώθουμε κοντά του χαρά αλλά και ελευθερία, δηλαδή να είμαστε ο εαυτός μας.